

Dansen in Finland

Finland, land van 1000 meren.

Finland – Suomi zeggen de Finnen – is één van de 3 landen dit tot het Scandinavische schiereiland behoren, met in het noordwesten Zweden, in het noorden Noorwegen en in het oosten Rusland als buurland. Het land heeft een totale oppervlakte van 338.000 m² met slechts 5 miljoen inwoners, waarvan de overgrote meerderheid in Centraal en Zuid-Finland woonachtig is. Het noordelijke Lapland daarentegen is schaars bevolkt.

Er zijn ongeveer 62.000 meren van verschillende grootte verbonden door smalle vaargeulen, korte waterlopen en stroomversnellingen, soms zelfs door kanalen, zodat het aaneengesloten net van waterwegen de belangrijkste wijze van industrieel transport vormt. Korvanturi (483m), de bekendste 'berg' van Finland en de thuisbasis van de Kerstman, ligt in het schilderachtige Lapland, waar rendieren en elanden door heuvelachtige vlaktes zwerven. Lappen trotseren er de lange, donkere en soms ijsskoude winters.

Het winterse klimaat is iets milder in het zuiden, waar de soms metershoge sneeuw tussen Kerst en Pasen toch zelden wegsmelt. Zowel de zeeën als de meren vriezen er 's winters dicht, maar belangrijke havens worden ten behoeve van de scheepvaart vrij gehouden door een moderne ijsbrekervloot.

De zomer daarentegen is kort maar krachtig. De zon komt zeer vroeg op en de dagen worden genietbaar warm. In het Finse Lapland zal de zon zelfs dagen lang niet onder de horizon verdwijnen: Midzomer, in heel Finland een tijd van uitbundig feesten, (te) veel drinken, heerlijk luieren, verkwikkend zwemmen in de talrijke meren en niet te vergeten, de sauna.

Finse Volksdansen

De oudst gekende danstraditie in Finland gaat terug tot de Middeleeuwen, toen 'caroles' populair werden in Frankrijk en vrij snel over gans Europa in alle klassen van de bevolking werden gedanst, zelfs in het afgelegen Finland. 'Caroles' waren eenvoudige kettingdansen: een rij van dansers die wandelend, lopend of huppelend voorwaarts bewogen op het ritme van hun zelf gezongen ballades of andere epische liederen. De figuren waren eenvoudig en afhankelijk van de leider van de ketting, die de dansers door een verward patroon over de vloer leidde, kronkelend, spiraalvormig en terugdraaiend, soms onder armverbindingen doorgaand. Niet zelden bewoog de dansende rij onder het poortje van het eerste paar door, die met hun armverbinding een soort van 'brug' vormden en dan plots iemand staande hielden. Beide uiteinden van de bewegende lange rijen konden elkaar ook al kronkelend tegemoet gaan om zo gelijktijdig onder de poortjes van één der middelste paren uit de rij door te gaan. Soms werden andere opstellingen gebruikt: kringen, vierkanten of zelfs rijen, maar de figuren bleven steeds eenvoudig. De dansers werden niet per koppel verdeeld, maar in sommige kringdansen stond één koppel of één persoon in het midden van de kring. Er werd dan regelmatig en op verschillende manieren plaats gewisseld met de deelnemers uit de kring zodat steeds weer iemand anders in het midden kwam te staan.

De dans en het lied werden niet aan elkaar gekoppeld: voor elke figuur kon om het even welke lyrische verszang gebruikt worden. De leider startte meestal met een verhalende ballade en de dansers voegden zich erbij. Begeleid door slechts één zanger vorderden de dansers meestal trager dan wanneer een koor dezelfde melodie tot wel de helft sneller zong. Tot nu toe was er geen enkele instrumentale begeleiding. Kettingdansen

overleefden in Finland voor zeer lange tijd waar men ze als rituele huwelijksdansen aantrof tot zelfs in het begin van deze eeuw.

In het verdere verloop van de zangdansen vinden we ook kringspelletjes die alleszins vanaf de vorige eeuw tot in 1930 over heel het land werden teruggevonden. De huidige kerstspelletjes zijn daar een afgeleide vorm van.

Het midden van de 17de eeuw bracht verandering en de balladedansen moesten plaats maken voor paardansen als de polska en de menuet, die volledig begeleid door instrumentale muziek (viool, klarinet en kantele), het hoogtepunt van hun populariteit kenden in de 18de eeuw.

De polska is een dans van Poolse oorsprong die via Zweden naar Finland kwam. Alhoewel er veel polska-melodieën werden opgetekend, is de informatie over de uitvoering van de dans eerder schaars. Het leek zo eenvoudig, alledaags en ordinair dat een dansbeschrijving niet echt nodig was. De meeste bronnen vermelden over het algemeen dat de polska "zoals gewoonlijk" of "zoals iedereen hem kent" werd gedanst. Polska's kunnen bestaan hebben uit wandel-, loop-, stampen/of hoppassen, zoals de Ring-Polska een huwelijksdans die tot in deze eeuw in Ostrobothnia werd bewaard – en de Menuet-Polska-combinaties laten vermoeden. De polska kon zowel per paar als in kring of ketting gedanst worden. De paarpolska is vermoedelijk de oudste vorm en bestond uit twee aparte delen. Als algemene regel begon deze dans met een eenvoudige figuur, in het tweede deel draaiden de dansers met wisselende schreden ter plaatse rond, dus niet voortbewegend over de dansvloer. Daarbij werden de handen of de schouders vastgehouden. Kringpolska's veralgemeenden vooral op bruiloften in de 2de helft van 1800. Naast de polska's die door instrumenten werden begeleid kende men ook de zangpolska's, die uit korte gezongen gedichten bestonden. Oorspronkelijk was de polska in $\frac{3}{4}$ maat, later kwam er een polska in $\frac{2}{4}$ maat, vooraleer deze vooraanstaande dans zich aansloot bij de opkomende contradansen. Nog later evolueerde hij onder invloed van de polka tot een nieuwe modedans. Benamingen zijn bijgevolg zeer kleurrijk en dikwijls misleidend: de naam van een dans kan als polska voorkomen terwijl deze dans helemaal niets te maken heeft met de originele polska. Anderzijds is het best mogelijk dat men een oude polska polka noemt en met polkapassen in plaats van polskapassen danst. Omwille van zijn populariteit dient me er dus rekening mee te houden dat "polska" een algemene naam werd voor veel verschillende dansvormen en dikwijls gebruikt werd als synoniem voor 'dans'.

De menuet (menuetti), een sierlijke, elegante en verfijnde Franse hofdans, kende in Finland wellicht een bloeiperiode tussen 1700 en het begin van 1800. Volgens kenners was de menuet in het overgrote deel van Finland reeds vergeten in 1850, maar in Zweeds-Finse middens werd de menuet algemener gedanst en is hij bijgevolg beter en langer bewaard gebleven. Onder de Zweedssprekende bevolking van Ostrobothnia wordt de menuet zelfs nu nog als ceremoniële dans op huwelijksfeesten opgevoerd. Elders in Europa geraakte deze volksdans volledig in de vergetelheid. De deftige en waardige menuet werd gedanst in twee tegenoverstaande vrouwen- en mannenrijen en uitgevoerd zonder de minste glimlach. De tweeledige Menuet-Polska, danscombinatie die in Zuidwest-Finland gekend was, eindigde traditioneel met een levendige polska, die voor het nodige contrast zorgde. Omwille van het moeilijke passenwerk bewaarden de plechtige menuetten minder goed hun plaats onder de nieuwe modedansen en de onstuimige en vrolijk polska's overtroffen de menuet dan ook zonder enige moeite in populariteit.

Verschillende variaties van de 'country dances', Engelse plattelands- en burgerbevolkingdansen die werden voorgesteld in het boek van de Brit John Playford in 1651, werden via Frankrijk, waar ze de naam 'contre danse' kregen, vrij snel over heel Europa verspreid, dus ook over Scandinavië. In Finland werden ze in de 18de eeuw uiteindelijk 'kontratanssit' genoemd, naar de Franstalige benaming. In Noord-Europa

werden de contradansen vooral in Denemarken en Finland veralgemeend, in Zweden en Noorwegen daarentegen zijn ze zeldzamer. De contradansen, samengesteld uit eenvoudige passen – veel makkelijker dan deze van de menuet – en gevarieerde basisfiguren, wonnen grote populariteit onder het gewone volk in het overgrote deel van Finland. Bij de oudste vorm van de contradansen staan de dansers, ofwel alleen, maar meestal toch per paar, in tegenoverstaande rijen opgesteld, vrouwen langs de ene, mannen langs de andere kant. Elk paar danst om beurt en verplaatst zich in figuren naar elkaars plaats of vordert in galop of in een andere pas naar het einde van de set. Typisch aan deze dansen zijn de armtieren van de partners onderling of afwisselend met de andere paren. In Frankrijk werden deze dansen 'Contre danses Anglaises' genoemd. De Finnen adopteerden het laatste gedeelte van deze naam naar hun eigen taal. Er zijn bijgevolg vrij veel Finse contradansen met de naam 'ankleesi', 'ankeliini' of 'enkeliska', alhoewel deze laatste benaming meestal verwijst naar een typische figuur uit sommige contradansen. De meeste contradansen zijn vastgelegd in Savo en Karelië.

Later ondergingen de contradansen een lichte wijziging en werden in vierkantsopstelling gedanst. De Franse naam 'quadrille' werd in het Fins vertaald naar 'katrilli'. Deze naam werd vrij snel onafhankelijk van de formatie en zelfs vroegere contradansen werden kadrils genoemd. Origineel waren kadrils lange dansen samengesteld uit verschillende figuren, met oversteken, draaien en plaatswisselen – in Finse dansbeschrijvingen gebruikt men de term 'karkelo'. Een typisch kenmerk van de kadril is dat hij bestond uit meerdere rondes en dat in elke ronde éénzelfde deel werd herhaald. De kadrils kenden grote vermaardheid in Finland zodat het vierkant de meest gebruikelijke opstelling is onder de Finse volksdanses. Omdat kadrils pas in onbruik geraakten net voor de eeuwwisseling, is het begrijpelijk dat het grootste gedeelte van de opgetekende Finse dansen tot deze categorie behoort. Al bij al zijn er meer dan 100 vierkantsdanses gekend in Finland. Veelbeurtige kadrils zijn in heel het land gekend, maar in Satakunta, Varsinais-Suomi en Häme waren ze algemener. De Zuid-Karelische contradansen (Ladogameer) zijn opmerkelijk levendiger en sneller en bevatten Slavische basisbeginselen, zoals improviserende solo's, die men nergens anders in Finland tegenkomt. Naast de lange veelbeurtige kadrils werden er ook een vrij groot aantal korte twee- of driedelige vierkantsdanses gevonden. Vermoedelijk waren dit origineel ook langere kadrils die korter werden met de jaren. Deze danses waren typisch voor Keski-Suomi. Bovendien zijn er kadrils of kadrilachtige danses gekend die per paar in tegenoverstaande rijen werden gedanst, dus in beide rijen zowel mannen als vrouwen. Van opbouw zijn deze danses niet verschillend van vierkantsdanses en dikwijls werd er, afhankelijk van het aantal deelnemers en de beschikbare dansruimte, in vierkant of in tegenoverstaande rijen gedanst.

De polonaise (poloneesi) – zijn oorsprong ligt in Polen – was in Finland gekend in het begin van de 19de eeuw en werd in het zuiden en het westen van het land als een volksdans beschouwd tot in het begin van deze eeuw. De polonaise was gewoonlijk de eerste dans op huwelijksfeesten in Zuidwest-Finland. Bovendien was het de eerste fase uit de purpuri.

Nog zo'n modedans uit de eerste helft van de 19de eeuw is de Purpuri (=potpourri), een aaneengeschakelde dans samengesteld uit een opeenvolging van meerdere kleine danses. Toen de dansprogramma's op bals werden gestandaardiseerd en de danses altijd in een zelfde volgorde werden uitgevoerd, werden ze uiteindelijk voor één dans genomen. Finse purpuri's bevatten bestanddelen van veel verschillende danses. Ze beginnen en eindigen doorgaans met een mars of polonaise en bevatten afwisselend polska's, ankleesi's, kadrils en later zelfs ook walses, polka's, mazurka's, ... Purpuri's waren alom gekend behalve in oostelijk en noordelijk Finland. In West-Finland zijn ze langer en duurden 8 tot 12 rondes maar naar het oosten toe minderden de rondes, zodanig dat er in Savo niet meer dan 3 à 4 rondes in een purpuri zitten. Deze dans overleefde tot het begin van deze eeuw als een ceremoniële huwelijksdans die uren kon blijven duren.

Op het einde van de 19de eeuw werden de groeps- en figuurdansen geleidelijk aan in de vergetelheid geduwd door nieuwere paardansen. Eigenlijk verworven de paardansen al eerder bekendheid; denk maar aan de paarpolska die eind 17de en begin 18de eeuw in heel Scandinavië werd gemaakt. Nochtans was de 19de eeuw het gouden tijdperk voor de paardansen. Een van de oudste was de wals (valssi), die algemeen rond 1840 verspreid werd over bijna het hele land, behalve in Lapland. De wals, die heel wat van zijn elegantie verloor bij het bereiken van het volkse niveau, heeft weinig invloed uitgeoefend op andere dansen.

Hij kan soms als onderdeel gezien worden in de zogenaamde 'uitgebreide dansen', zoals de purpuri. Hij wordt sinds de 19de eeuw tot op heden beschouwd als een rituele dans bij Finse huwelijksvieringen.

De Boheemse polka (polkka) bereikte Finland ongeveer 20 jaar later, werd onmiddellijk uitermate populair in het ganse land en had een veel grotere invloed op andere reeds bestaande dansen dan de wals. Traditioneel passenwerk uit oudere figuur- en kettingdansen werden door polkapassen vervangen en massa's korte polkavariaties werden geboren. Omdat het verzamelen van Finse volksdansen met deze periode samenviel bevatten ongeveer een kwart van de Finse volksdansen polkapassen. De polka is zelfs nu nog steeds een enorm populaire paardans in Finland.

De mazurka (masurkka), van Poolse oorsprong, raakte op het einde van de 19de eeuw in Finland beter bekend als polka-mazurka combinatie, uitgezonderd in het noordelijke Lapland. Mazurkapassen werden bovendien in verschillende figuurdansen opgenomen.

De scottisch (sottiisi) kwam pas rond 1870-1880 via Duitsland naar Finland. Zijn oorsprong stamt uit de Engelse contradanstraditie, waarnaar zijn naam ook duidelijk verwijst. Deze paardans raakte slechts in de hogere klasse bekend en wel onder verschillende namen. Eén daarvan is Jenkka, die begin deze eeuw populair werd.

Op het einde van vorige eeuw werd er in Finland nog een andere uitgebreide dans gedaan, de française (fraseesi), in de eerste plaats een dans van standing. De française heeft het niet gehaald in het gebruik onder het volk en werd voornamelijk in de provincie Uusimaa gedanst en, minder uitgebreid, in Ahvenanmaa, midden Ostrobothnia en Statkunta. Het was een ronduit dominerende dans in de omgeving van Helsinki in 1860-1890.

Kenmerken van de Finse volksdansen.

In onderzoeken naar de Finse folklore tonen zich drie onderscheiden regio's af: de Zweedssprekende kuststreek, het Orthodoxe Karelië in het oosten van het land en de rest van Finland. De twee eersten bewaarden vele oudere dansen omwille van hun perifere ligging. Bovendien ondersteunde hun geloof steeds het dansen, in tegenstelling tot het noordelijke en centrale deel van Finland waar sommige godsdienstige bewegingen het dansen als een zonde beschouwden en erin slaagde zo'n 'slechte gewoonte' uit te roeien, waardoor bijna alle sporen van oude dansen in deze streken werden uitgewist. De dansen bijeengesprokkeld onder de Zweedssprekende Finnen zijn tot op een bepaalde hoogte beïnvloed door Zweedse dansen. Naar stijl behoren ze nochtans tot de Finse traditie. Kareliëse dansen daarentegen geven de dansers meer vrijheid om te improviseren binnen de dansfiguren, in tegenstelling tot West-Finland, waar de regels vrij strikt zijn. De dansen van Oost-Karelië vertonen Russische invloeden, zoals mannensolo's, die nergens anders in Finland voorkomen.

Hoewel er (soms grote) verschillen zijn tussen de dansen onderling, zijn er ook een hele reeks algemene kenmerken. De meest belangrijke eigenschap van Finse volksdansen is dat de dansen steeds een sociaal karakter hadden, nooit zijn er competitieve of spektakeldansen gevonden zoals elders in Europa. Ze bevatten dus geen acrobatische

kunsten of verbluffende sprongen. Bovendien zijn imiterende dansen, zoals dieren, natuur- en/of arbeidsdanses zeer zeldzaam en lijken vrij recent te zijn toegevoegd uit andere landen. Als vredelievend volk hebben de Finnen geen oorlogs- of zwaarddanses. Het betaamt hun sociale karakter dat de dansen bedoeld zijn voor een kleine groep van 4 tot 8 paren; er zijn solisten noch grote massa's. Ook zijn er weinig of geen dansen alleen voor mannen of vrouwen, maar kan meestal iedereen deelnemen. In Finse volksdanses worden vrouwen en mannen steeds gelijkwaardig beschouwd in contrast met de Slavische of Balkan traditie. Hun rol is verschillend, maar ze zijn beiden even belangrijk.

Andere typische kenmerken zijn de talrijke herhalingen, eerst de heren, daarna de dames, eerst met de zon, daarna tegen de zon, ... alsook het eenvoudige ritme: ongeveer 90% van de Finse volksdanses zijn in 2/4 maat. Er is een grote afwisseling in tempo, stemming, passen en figuren en een verrassend verschil tussen de opwekkende en levendige polska en de ernstige melancholische menuet. De verklaring voor deze afwisseling is dat in Finland danses werden bewaard uit verschillende eeuwen en met verschillende culturele achtergronden. Er is echter nog een andere verklaring: in Finland werd nooit overwogen iemands gevoel openlijk te tonen, behalve dan in een dans. De Finnen grepen dus de kans om hun gevoel spontaan uit te drukken tijdens deze enkele gelegenheden.

Fins Nationale klederdracht.

De Fins Nationale klederdracht bestaat uit kopieën van de feestelijke kledij die algemeen werd gedragen in de 18de en 19de eeuw. Vandaag de dag bestaan er reeds meer dan 400 gereproduceerde vrouwen-, mannen- en kinderkostuums uit het hele land.

De Finse klederdracht is voornamelijk onderverdeeld in twee wijd uitgestrekte groepen die zich situeren in het westelijke en tevens grootste deel van Finland en in Karelië of oostelijk Finland. De twee verschillen opmerkelijk in uiterlijk, alhoewel de basissamenstelling van de kledij grotendeels dezelfde is. Regionale variaties zijn duidelijk onderscheiden in de uitrusting van de vrouw, terwijl de tooi van de mannen eerder een weerspiegeling is van een alom overheersende trend. Slechts in de Karelische mannenkostuums vind men een uiterst fijn onderscheid tussen de variaties van verschillende parochies.

De traditionele klederdracht van de mannen bestaat over het algemeen uit een overhemd, een lange broek of een kniebroek, een vest of mantel, een hoed, pet of muts, een sjaal en tenslotte kousen en schoenen. Het vrouwenkostuum bestaat meestal uit een kiel, een rok, een keurslijfje, een schort, een jasje of colbert, een hoofddeksel of een haartooi, schoenen en kousen. Zowel vrouwen als mannen dragen kniekousen, gebreid van witte of gekleurde pure katoen, linnen of wol. Meestal worden ze door kousenbanden opgehouden. Het schoeisel bevat gegespte schoenen, zwarte schoenen met veters, hofschoenen of mocassins van natuurlijk leder, afhankelijk van het kostuum. Typische accessoires – standaard of facultatief – zijn juwelen, riemen, hoofd-, hals- of schouderdoeken, losse zakjes en een brede keuze banden.

Een duidelijk kenmerk van de West-Finse klederdracht was de massa strepen, zelfs van verschillend patroon, in één uitrusting. Er werd een overvloed aan stof gebruikt omdat stof beschouwd werd als teken van rijkdom. Het traditionele West-Finse vrouwenkostuum wordt gekenmerkt door een lang geborduurd keurslijfje, een heuplange mantel en breed gestreepte stof. Gedurende de 19de eeuw werden de strepen alsmaar smaller en de keurslijfjes en mantels alsmaar korter. Ook in de Fins Nationale klederdracht die momenteel wordt gedragen kan men deze ontwikkeling terugvinden. Vrouwen dragen een stoffen 'tanu' kapje, een zijden 'tykkimyssy', een hoornvormige kap of een gemodelleerde dameshoed. Meisjes daarentegen dragen meestal een rode zijden hoofdband. Het West-Finse kostuum bevat een heel assortiment schorten: éénkleurige,

met opgedrukte patronen en tekeningen of verticaal gestreepte, dit alles in verschillende stoffen.

De wollen of halfwollen stof van de Karelische vrouwenkledij is gebroken wit, zwart, indigo blauw of rood. Hoewel de stof spaarzamer werd gebruikt dan in West-Finland is de Karelische klederdracht vooral verkwistend versierd met kleurrijk borduurwerk en traditioneel kantwerk. Keurslijfjes vind men in strakke of losse snit, meestal éénkleurig, dikwijls geborduurd. Karelische rokken zijn vaak helemaal rond geplooid, echter niet zo vol als deze die we zien in West-Finland. Karelische schorten zijn versierd met een verscheidenheid aan horizontale strepen. Het geheel wordt vaak gedragen met een eenvoudig mouwjasje in linnen of ruwe wol. Gehuwde vrouwen dragen sjalen, 'sorokka' hoofddeksele of linnen kapjes. Meisjes dragen gemodelleerde 'pinteli'-hoofdbanden of een 'säppäli', een sliertachtige band versierd met metalen knoopjes. Sommige van de meer opvallende Karelische kostuums zijn tot in detail tamelijk nauwkeurig gereproduceerd. Om de volkstraditie verder te zetten wordt de Nationale klederdracht in principe steeds gedragen bij allerlei nationale festiviteiten. Het is bovendien geschikt voor elke speciale gelegenheid en kan gedragen worden als huwelijkskledij, bij diploma-uitreikingen of als podiumkledij voor volksmuzikanten, volksdansgroepen of koren. Men dient hierbij steeds rekening te houden met het feit dat elk kostuum een ensemble op zichzelf vormt, volledig met alle standaard accessoires, inclusief hoofdtooi, sokken, schoenen en juwelen.

Finse volksmuziek

Het meest originele kenmerk van de Finse volksmuziek is toch wel de oude gedichtzangen die genoemd werden naar hét Fins nationale epos, de Kalevala. Het was een gigantische onderneming om deze misschien wel duizenden jaren oude epische liederen, volgens sommige bronnen zelfs van V.C., te verzamelen en vast te leggen. De muzikale wereld van runen is dan ook heel typerend, expressief en ietwat moeilijk te vatten, zelfs voor de doorsnee Fin. Zo'n 'runo' vers bestaat meestal slechts uit 3 of 5 regels en de zang is eenstemmig zonder harmonische begeleiding.

Het oudste en meeste Finse van de volksinstrumenten is de kantele of kantele, die al sedert meer dan 2000 jaren bestaat. Gedurende eeuwen was de kantele het meest belangrijke instrument onder de Finnen en het wordt nu als hét Fins nationaal muziekinstrument beschouwd. De kantele is ook in de Baltische staten Lithouwen, Letland en Estland gekend. De kantele werd nog deze eeuw in Savo en Karelië bespeeld, terwijl in West-Finland de traditie al 100 jaar eerder was uitgestorven. Het is een snaarinstrument dat vroeger graag door barden en dorpszangers werd gebruikt ter begeleiding van hun volks- en heldenliederen. De oudste kanteles hadden weinig snaren, meestal vijf, en werden oorspronkelijk uit een vol stuk hout uitgehold. De snaren werden gemaakt uit gevlochten paardenhaar, later uit koper of staal. De uitgeholde kantele werd vervangen door een instrument dat werd vervaardigd uit aparte houtspaanders en er werden meer snaren toegevoegd om te kunnen voldoen aan de eisen van de nieuwe muziek. De manier van spelen wijzigde gelijktijdig. Op de kleine kantele werd elke snaar met een bepaalde vinger aangehaald terwijl op de grote kanteles de linkerhand de rechter begeleidde bij het spelen. De vijfsnarige kantele werd zowel als begeleidingsinstrument van de 'runo'-zangers gebruikt als voor het spelen van dansmuziek. In dit laatste geval was de muziek zeer ritmisch en liet eindeloze variaties en improvisatie toe. De overgang van kleine naar grotere 20 tot 36-snarige instrumenten gebeurde slechts anderhalve eeuw terug. Er bestaan verschillende manieren en stijlen om de grotere kanteles te bespelen. De kantele, van klein tot groot, geniet momenteel een herwaardering als traditioneel en folkloristisch volksinstrument.

In de 17de eeuw kwam dan de viool, hét symbool van moderne volksmuziek, vooral in het zog van een nieuwe dans, de polska. De viool nam stilaan de plaats in van de traditionele

kantele en werd het belangrijkste instrument in de Finse volksmuziek. De viool werd vooral gebruikt ter begeleiding van volksdansen, zowel solo als samen met de klarinet. In de 19de eeuw werd de viool begeleid door een harmonica of een kantele, maar meestal toch door de accordeon. De enkele of dubbele accordeon sloot zich in het midden van vorige eeuw bij de viool aan als voornaam instrument voor het spelen van volksmuziek. Natuurlijk worden er ook andere instrumenten gebruikt in de Finse volksmuziek, zoals een joodse harp, een triangel, een zither, een mondharmonica of een mandoline.

Els Bruelemans

Bronvermelding:

- * Kansantanssit – Pirkko-Liisa Rausmaa - 1981
- * Suomalainen kansantanssi – Päivyt Niemeläinen - 1983
Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava – ISBN 951-1-06856-3
- * Old Finnish Folk Dances – Sari Heikkilä - 1988
Suomalaisen Kansantanssin Ystävät r.y. – ISBN 951-95693-5-9
- * Finnish Features – The Ministry for Foreign Affairs Finland:
Finnish Folklore – Juhani U. Lehtonen
Finnish Folk Dancing – Sari Heikkilä
Finnish National Costume – Leena Holst

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.